

แบบรายงาน

การดำเนินโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาส วันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

ข้อมูลทั่วไป

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสังกัดเทศบาลตำบลบ้านแปะ.....
ตำบลบ้านแปะ..... อำเภอจอมทอง..... จังหวัดเชียงใหม่.....

ข้อมูลการดำเนินตามโครงการ

กิจกรรมที่ ๑ “สมุนไพรท้องถิ่นเรา”

๑. ผู้รับผิดชอบโครงการสำนักปลัด เทศบาลตำบลบ้านแปะ.....
๒. สถานที่จัดสวนสมุนไพรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.....
๓. พื้นที่ปลูก๕๐ ตารางเมตร.....
๔. รายชื่อพืชสมุนไพร
 - ๔.๑ ขิง
 - ๔.๒ หอมแดง
 - ๔.๓ มะนาว
 - ๔.๔ กลั้วหอม
 - ๔.๕ ตะไคร้
 - ๔.๖ กระเจี๊ยบเขียว

กิจกรรมที่ ๒ “ปลูกปกรักษ์สมุนไพร”

ภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรม (ไม่จำกัดจำนวนภาพถ่าย)

กิจกรรมที่ ๓ “สวนสมุนไพรท้องถิ่น ทรงคุณค่า”

ลำดับ	ชื่อสมุนไพร	
๑	ชื่อวิทยาศาสตร์ : <i>Zingiber officinale</i> Roscoe ชื่อสามัญ : Ginger วงศ์ : Zingiberaceae ชื่ออื่น : ขิงแกลง ขิงแดง (จันทบุรี) ขิงเผือก (เชียงใหม่) สะเอ (กะเหรี่ยง-แม่ฮ่องสอน)	เหง้าแก่สด - ยาแก้ไอเจียน - ยาขมเจริญอาหาร - ยาแก้ท้องขึ้น ท้องอืดเพ้อ ขับลม - แก้ไอ ขับเสมหะ บำรุงธาตุ - สามารถต้านการเกิดแผลในกระเพาะอาหาร ลดอาการจุกเสียดได้ดี - มีฤทธิ์ในการขับน้ำดี เพื่อย่อยอาหาร - แก้ปากคอเปื่อย แก้ท้องผูก - ลดความดันโลหิต

		ต้น - ขับผายลม แก้จุกเสียดแน่นเฟ้อ แก้นิ่ว บำรุงไฟธาตุ แก้กอเปื่อย ช่วยย่อยอาหาร ฆ่าพยาธิ แก้โรคตา แก้บิด แก้ลมป่วง แก้ท้องร่วงอย่างแรง แก้อาเจียน ใบ - แก้โรคกำเดา ขับผายลม แก้นิ่วแก้เบาขัด แก้กอเปื่อย บำรุงไฟธาตุ ช่วยย่อยอาหาร ฆ่าพยาธิ แก้โรคตา ขับลมในลำไส้ ดอก - ทำให้ชุ่มชื้น แก้โรคตาและ ฆ่าพยาธิ ช่วยย่อยอาหาร แก้กอเปื่อย บำรุงไฟธาตุ แก้นิ่ว แก้เบาขัด แก้บิด ผล - แก้ไข้
๒	ชื่อวิทยาศาสตร์ : <i>Allium ascalonicum</i> L. จัดอยู่ในวงศ์พลับพลึง (AMARYLLIDACEAE) และอยู่ในวงศ์ย่อย ALLIOIDEAE (ALLIACEAE) ชื่อสามัญ : Shallot สมุนไพรหอมแดง : มีชื่อท้องถิ่นอื่น ๆ ว่า ผักบัว (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ), หอมหัวขาว หอมบัว หอมบัว (ภาคตะวันตกเฉียงเหนือ), หอมแกง หอมไทย หอมเล็ก หอมหัว (ภาคกลาง), หอมแกง (ภาคใต้) เป็นต้น 	หัวหอม มีรสฉุน ช่วยขับลม แก้ท้องอืด ช่วยย่อยและเจริญอาหาร แก้บวมน้ำ แก้อาการอักเสบต่าง ๆ แก้บวมน้ำ ขับพยาธิ ช่วยให้ร่างกายอบอุ่น เมล็ด แก้อาเจียนเป็นเลือด แก้กินเนื้อสัตว์เป็นพิษ ร่างกายซบผอม (ใช้เมล็ดแห้ง ๕-๑๐ กรัมต้มน้ำดื่ม) ตำรายาไทยใช้หัวหอมแดง ผสมรวมกับเหง้าเปราะหอมสุ่มหัวเด็ก แก้ววัดคุดจุก และกินเป็นยาขับลม หอมแดงมีสารเคอร์ซีติน และสารฟลาโวนอยด์ (quercetin และ flavonoid glycosides) อาจป้องกันโรคมะเร็งได้
๓	ชื่อวิทยาศาสตร์ : <i>Citrus aurantifolia</i> (Christm.) Swingle ชื่อสามัญ : Common lime วงศ์ : Rutaceae ชื่ออื่น : ส้มมะนาว มะลิ (ภาคเหนือ) 	น้ำมะนาว - แก้โรคลักปิดลักเปิด (เลือดออกตามไรฟัน) ทำอาหาร ขับเสมหะ ฟอกโลหิต ทำให้ผิวชุ่มฉ่ำ แก้ซาง บำรุงเสียง บำรุงโลหิต ขับระดู แก้เจ็บขบ แก้ขาลาย จิบแก้ไอ ดับกลิ่นหืน ฆ่าพยาธิในท้อง รักษาผม ขับลม รักษาลมพิษ แก้กิดสีดวง แก่ระดูขาว แก้พิษยางน่อง แก้ไข้ แก้ไข้กาฬ แก้ฝี แก้ปวด แก้อักเสบ ราก - กระทุ้งพิษไข้ ถอนพิษสำแดง แก่สติ หลงลืม แก้ไข้ แก้ไข้กาฬ แก้ฝี แก้ปวด แก้อักเสบ ถอนพิษไข้ กลับไข้ซ้ำ ใบ - ฟอกโลหิต แก้ตับทรุด

		ดอก - แก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อและปวดท้อง แก้อาการคลื่นไส้ อาเจียน (เกิดจากธาตุไม่ปกติ) แก้อาหาร ขับเสมหะ ผล - แก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อและปวดท้อง ทาแก้ผิวแห้งตึงสะเก็ด แก้ผิวหนัง แก้คัน แก้กลาก แก้ไธ รักษากลากเกล็ดมือมีพิษ เมล็ด - แก้พิษตานซาง แก้หยาใจขัด แก้ไข้ ขับเสมหะ แก้พิษฝีภายใน
๔	ชื่อวิทยาศาสตร์ : <i>Musa</i> (AAA Grup) Klui hom ชื่อสามัญ : Banana วงศ์ : Musaceae กลุ่มย่อย : Gross Micheal ชื่อท้องถิ่น : กล้วยหอม หล้วยหอมทอง 	ยาง - ช่วยในการห้ามเลือด และสมานแผลให้รสฝาด ผลดิบ - สามารถหั่นแล้วนำไปตากแห้งบดเป็นผง หรือชงน้ำร้อนรับประทาน ช่วยรักษาอาการท้องเสียเรื้อรัง และรักษาแผลในกระเพาะอาหารได้ ให้รสฝาด ผลสุก - ช่วยบำรุงกำลัง บำรุงร่างกายให้แข็งแรง และช่วยในเรื่องของระบบขับถ่ายให้เป็นปกติ รวมทั้งรักษาแผลในกระเพาะอาหารได้ ให้รสหวาน บางคนนิยมใช้รับประทานแทนอาหารเช้าเพื่อลดความอ้วน ราก - นำมาต้มดื่มช่วยแก้อาการท้องเสีย บิด และผื่นคัน ตลอดจนรักษาอาการร้อนใน กระหายน้ำ และเป็นไข้ เป็นการสมานแผลภายใน ให้รสฝาดเย็น ใบ - นำมาต้มอาบแก้อาการผดผื่นคันได้ หรือปิ้งไฟแล้วนำมาปิดทับแผลจากไฟไหม้ ให้รสเย็นจืด เปลือก - นำมาขัดฟันช่วยให้ฟันขาวขึ้น หรือบำรุงผิว ลดริ้วรอย รักษาผิว ลดถุงใต้ตา ตลอดจนรักษาอาการคันเท้าแตก ฯลฯ เมื่อรับประทานเสร็จแล้วก็อย่าเพิ่งกินอะไร
๕	ชื่อวิทยาศาสตร์ : <i>Cymbopogon citratus</i> Stapf. วงศ์: POACEAE (GRAMINEAE) ชื่อสามัญ: Lemon grass, Lapine, West Indian lemongrass, Sweet rush ชื่ออื่นๆ: ตะไคร้แกง (ภาคกลาง) ตะไคร้ (ภาคเหนือ) ไคร (ภาคใต้) ข้าหอม (แม่ฮ่องสอน) หัวสิงโต (ปราจีนบุรี)	โคนกาบใบและลำต้น : ใช้เป็นยาขับลม แก้ท้องอืดเพื่อแน่นจุกเสียด ใบ : รสหอมปร่า ใบสดใช้เป็นยาช่วยลดความดันโลหิต และแก้ไข้ ลำต้น : รสหอมปร่า เป็นยาขับลม แก้โรคทางเดินปัสสาวะ แก้นิ่ว แก้ผดผื่นคัน แก้เบื่ออาหาร ทำให้เจริญอาหาร ขับเหงื่อ แก้ดับกลิ่นคาวในอาหาร ทั้งต้น : รสหอมปร่า แก้ปวดท้อง รักษาโรคหืด แก้อหิวาตกโรค แก้โรคระบบทางเดิน

		ปัสสาวะ หรือใช้ทำเป็นยานวด ใช้ร่วมกับสมุนไพรอื่นรักษาโรค เช่น เป็นยาบำรุงธาตุ ขับเหงื่อ เจริญอาหาร เหง้า : รสหอมปร่า แก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ และแน่นจุกเสียด แก้กระษัย แก้เบื่ออาหาร แก้อาเจียนสำหรับหญิงที่ตั้งครรภ์ เป็นยานอนหลับ ยาบำรุง แก้ปวดท้อง ขับปัสสาวะ และนิ่ว ขับลมในลำไส้ ราก : รสหอมปร่า เป็นยาแก้ปวดท้อง แก้เสียดแน่น บำรุงไฟธาตุ ขับปัสสาวะ ขับนิ่ว รักษาเกลื้อน
๖	ชื่อวิทยาศาสตร์ : Abelmoschus esculentus (L.) Moench วงศ์ : ชบา (MALVACEAE) ชื่อสามัญ : Okra, Lady's finger, Gombo, Gumbo, Bendee, Quimbamto แต่ในอินเดียจะเรียกกระเจี๊ยบเขียวว่า บินดี (Bhindi) ส่วนประเทศในแถบเมดิเตอร์เรเนียนจะเรียกว่า บามี (Bamies) ชื่อท้องถิ่น : กระดาด (สมุทรปราการ), กระเจี๊ยบ กระเจี๊ยบมอญ มะเขือ มะเขือมอญ มะเขือทะวาย ทวาย (ภาคกลาง), มะเขือมอญ มะเขือพม่า มะเขือละโว้ มะเขือขึ้น มะเขือมัน (ภาคเหนือ), ถั่วละ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) 	ผลดิบ : มีเมือกคล้ายน้ำยางใส มีเส้นใยอาหาร ที่มีประโยชน์ต่อระบบการย่อยอาหารอย่างมาก ด้านเบาหวาน ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดและควบคุมความดันให้เป็นปกติ รักษาหลอดเลือดตีบตัน ขจัดไขมัน ลดคอเลสเตอรอล เป็นยาระบายอ่อน ๆ มีสารเพกทินและกัม ช่วยเคลือบแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้ ป้องกันไม่ให้เกิดการลุกลามของแผลและยังช่วยยับยั้งเชื้อแบคทีเรียที่เป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดแผลในกระเพาะอาหารได้ ช่วยให้ระบบย่อยอาหารมีประสิทธิภาพดีขึ้น ผลแก่ : ต้มน้ำดื่มแก้โรคบิด ปวดท้องโรคกระเพาะ ต้มน้ำเกลือดื่ม รักษาโรคกรดไหลย้อน ช่วยขับปัสสาวะ มีสารโฟเลตสูง บำรุงเม็ดเลือดแดง แก้อหวนต์จุกมูก ฆ่าพยาธิตัวจิ๊ด บำรุงพัฒนาทารกในครรภ์ ใบหรือยอดอ่อน ช่วยขับเหงื่อ แก้อโรคปากนกกระจอก ราก : ใช้รักษากามโรค เช่น หนองใน ซิฟิลิส ใช้ล้างแผลพุพอง ดอก : รักษาฝี

กิจกรรมที่ ๔ “อนุรักษ์สมุนไพรท้องถิ่น”

๑. การดำเนินของ อปท. ในการส่งเสริมสนับสนุน สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชสมุนไพรให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชน เช่น การศึกษาดูงาน การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสมุนไพร

.....เป็นแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนในศูนย์เด็กเล็ก.....

๒. อปท. ได้ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสนุนไพร เฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖ หรือไม่

☒ มี

☐

เสียงตามสาย

☒

เว็บไซต์ของ อปท. ระบุ.....

☐

Facebook ของ อปท. ระบุ.....

☐

Line ระบุ.....

☐

YouTube ระบุ.....

☐

ป้าย/ประกาศประชาสัมพันธ์

☐

อื่นๆ ระบุ.....